



ת"פ 50308/06/16 - מדינת ישראל נגד חיים אורי דיין

בית משפט השלום בירושלים

04 מרץ 2018

ת"פ 50308-06-16 מדינת ישראל נ' דיין

בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל

ע"י ענף תביעות משטרת ישראל

המאשימה

נגד

חיים אורי דיין

ע"י ב"כ עוה"ד גדעון נחום

הנאשם

גזר דין

1. כתב האישום

הנאשם יליד 1987 תושב ירושלים, הורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול, יצור הכנת סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973 (להלן: "**פקודת הסמים**"), וכן בעבירת שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. (להלן: "**חוק העונשין**").

הודאתו של הנאשם ניתנה במסגרת הסדר טיעון לפיו נשלח הנאשם לשירות המבחן להכנת תסקיר. בכפוף לתסקיר חיובי הסכימה המאשימה להגביל את עצמה לעונש של חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות והסניגור יהא חופשי בטיעונו. בכל מקרה עמדת המאשימה היא להרשעה. כמו כן נשלח הנאשם לממונה על עבודות השירות להכנת חוות דעת.

מכתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 19.3.15, בשעה 13:45 או בסמוך לכך, בביתו של הנאשם ברחוב יפו בירושלים, גידל הנאשם סם מסוכן מסוג קנבוס, שהוא סם מסוכן לפי פקודת הסמים המסוכנים וללא היתר מאת המנהל או מטעמו.

הנאשם גידל ארבעה שתילים של סם מסוג קנבוס במשקל 2.60 גרם נטו, כמו כן, בחדר השינה שלו, גידל הנאשם שתיל של סם מסוג קנבוס במשקל 1.90. יתרה מכך, גידל הנאשם בכניסה לביתו שתיל של סם מסוג קנבוס במשקל 13.20 גרם, וכן במפרסת ביתו גידל הנאשם שתיל של סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 8.30 גרם נטו. כל אלה מהווים סמים מסוכנים על פי פקודת הסמים המסוכנים וללא היתר מאת המנהל או מטעמו.

נוסף לכך, לצורך גידול הסם, קנה הנאשם שלושה זרעים במהלך ביקורו באמסטרדם וזרעם בתוך אדניות. כמו כן, לקח



הנאשם מחברו זרעים של סם מסוג קנבוס וזרעם באדניות. הנאשם גידל את הסם במרפסת ביתו וכן בתוך ביתו. עוד באותן נסיבות, משהגיעו השוטרים לביתו של הנאשם, זרק הנאשם ארבעה שתילים של סם מסוג קנבוס מחלון ביתו. בעשותו כן, ניסה הנאשם לשבש מהלכי משפט.

2. תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוכנו 2 תסקירים. מתסקיר שירות המבחן מיום 29.6.17 עולה, כי הנאשם נשוי ואב לתינוקת, מתגורר בירושלים ושותף בעסק משפחתי של סופר-מרקט. משפחת מוצאו של הנאשם מונה זוג הורים ושבעה ילדים בגילאי 20-35, כאשר הנאשם הינו השלישי מבין אחיו. הנאשם גדל והתחנך בעיר אופקים ולמד בתלמוד תורה, משם המשיך ללמוד בישיבה קטנה. לנאשם אין הרשעות קודמות.

בצעירותו חווה הנאשם אבדן, כאשר נפטר אביו ממחלה קשה. שירות המבחן מתרשם כי המדובר במשפחה מאוחדת ומלוכדת, שלצד המשבר שחוו, התגייסו בני המשפחה לסייע לאם בפרנסת הבית. בהיותו בן 20, נישא הנאשם, ובפגישותיו מתאר כי את כל משאביו משקיע בבניית משפחתו וגידול ביתו. באשר למערכת היחסים בין השניים, מתאר הנאשם קשר קרוב ותומך.

שירות המבחן מתרשם כי הנאשם קיבל אחריות על מעשיו. בצעירותו, עבר הנאשם תאונת דרכים קשה, שהותירה את הנאשם להתמודד עם כאבי גב עזים. לדברי הנאשם, השימוש בסם נובע מתוך רצון להקל על כאביו וכי אינו חש תלות בו. עוד מסר, כי בשעתו הגיש פניה לוועדה הרפואית לאישור השימוש בקנבוס רפואי, אך קיבל תשובה שלילית. כמו כן, על מנת שלא להתערבב עם גורמים עברייניים מסוכנים המלווים בקניית הסם, החליט הנאשם לגדל בעצמו, כאשר לא הבין את חומרת מעשיו והתייחס לכך בקלות ראש.

לצד זה, מתרשם שירות המבחן כי נכון לכתיבת התסקיר בעניינו של הנאשם, טרם הפסיק לחלוטין את השימוש בסם, ונוהג לשוב ולהשתמש בו באופן מזדמן בעת שמתקשה להתגבר על הכאב. שירות המבחן מתרשם כי לא קיימת התמכרות עמוקה וכי לא מתקיימות נורמות עברייניות שליליות, הדורשות התייחסות טיפולית מקיפה. יחד עם זאת, עולה הרושם כי הנאשם סובל באופן כזה או אחר מתלות בסם, ומתקשה לערוך שינוי בחייו ולהבין את חומרת מעשיו ואת ההשפעה המזיקה של השימוש בסמים על חייו. במהלך הפגישות עם הנאשם, נעשה ניסיון לשיקוף מצבו, ובתגובה מסר הנאשם כי מעוניין להפסיק את השימוש בקנביס לחלוטין. לשם כך, נדרש הנאשם למתן בדיקות שתן, ובדיקתו העידה על ניקיון מסם.

לעניין הערכת סיכון לעבריינות אל מול הסיכוי לשיקום, עולה הרושם כי מדובר באדם צעיר בעל קווי אישיות בלתי בשלים, הנמצא בתהליך של גיבוש עצמי. כמו כן, בשנים האחרונות נמצא כי השתמש הנאשם בסם מסוג חשיש באופן מזדמן. אלה מהווים גורמי סיכון, להערכת שירות המבחן.

לצד זה, מדובר באדם אשר מנהל אורח חיים נורמטיבי, וזוהי לו העבירה הראשונה. שירות המבחן מתרשם כי מדובר באדם המבטא ערכים חיוביים, מנהל אורח חיים נורמטיבי ומבטא אחריות כלפי עצמו וכן כלפי סביבתו. כמו כן, נעדרים



ממנו קווי אישיות עברייניים. הנאשם מביע נכונות להתנקות לחלוטין מהשימוש בסם. כל אלה מהווים, להערכת השירות, גורמי סיכוי לשיקום ולהימנעות מהישנות העבירה.

על מנת לבדוק את מצבו של הנאשם, המליץ שירות המבחן על דחייה, וכי במהלך פרק הזמן הנדרש, ימסור הנאשם בדיקות לגילוי שרידי סם וכן יגיע לפגישות בהן יבדק מצבו.

בתסקיר משלים מיום 15.10.17, המבוסס על מפגשים עם הנאשם ובדיקות לגילוי שרידי סם, עולה כי הנאשם מסר בדיקה המעידה על שרידי סם. מאוחר יותר מסר הנאשם בדיקות שנמצאו תחילה נקיות משרידי סם אך בבדיקה נוספת שנערכה, **נמצא כי הבדיקות זויפו**, וזאת על מנת לטשטש שרידי סם.

במהלך הפגישות, התקשה הנאשם לגלות מודעות למצבו ההתמכרותי ומסר לשירות כי כיום משקיע מאמצים רבים בשגרת חייו, דאגה למשפחתו ובסיוע בפרנסת ביתו ואינו זקוק לטיפול בנושא. בהמשך לדבריו, הביע הנאשם אי הבנה והסכמה עם תוצאות הבדיקות בעניינו.

לאור כל האמור, שירות המבחן נמנע מלבוא בהמלצה טיפולית וציין, כי נוכח חוסר נכונותו ובשל היותו של הנאשם משתמש פעיל בחומרים פסיכואקטיביים, הוא אינו מתאים לביצוע של"צ. לפיכך, ממליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מותנה כגורם מרתיע לעתיד וכן קנס כספי.

יצוין כי שירות המבחן לא התייחס כלל לשאלת אי הרשעתו של הנאשם בדין וככל הנראה זאת בשל השימוש בסמים וחוסר נכונותו להשתלב בהליך טיפולי.

3. חוות דעת ממונה

הנאשם התייצב לראיון התאמה והשמה ביום 3.12.17 ולאור בחינת מכלול נתוניו נמצא הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

4. טיעוני הצדדים לעונש

בטרם שמיעת טיעוני ב"כ הצדדים, העידה בפני אשתו של הנאשם, הגב' איילת דין. בדבריה עמדה על כך שבעלה, הנאשם, הינו המפרנס היחיד בבית לאחר שהיא פוטרה במהלך הריון ממקום עבודתה. עוד הוסיפה, כי כיום הנאשם נמצא במקום אחר והוא אינו עושה כל שימוש בסמים. הוא מתמקד אך ורק בפרנסת המשפחה כמפרנס יחיד. היא ביקשה מבית המשפט להתחשב בכך ולהימנע משליחתו של הנאשם לביצוע עבודות שירות שלדבריה יפגעו בפרנסת המשפחה.

ב"כ המאשימה בטיעוניה לעונש, ציינה תחילה כי מדובר במשקל כולל של 26 גרם. הערכים המוגנים שנפגעו בעקבות ביצוע העבירות ידועים היטב לבית המשפט. כמו כן, מתחם הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין מאסר קצר



שיכול וירוצה בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה ציינה, כי הנאשם גידל מספר שתילים של קנבוס, פיזר אותם בכניסה לבית, במרפסת ובחדרו. כשהגיעו השוטרים זרק הנאשם 4 שתילים מחלון ביתו וזאת במטרה לשבש מהלכי משפט.

ב"כ המאשימה מבקשת לציין כי תסקיר שירות המבחן שהתקבל אינו חיובי, שכן הנאשם מסר בדיקות שתן שנמצאו מלוכלכות ולאחר מכן התברר כי זויפו. המאשימה סבורה כי יש להטיל על הנאשם עונש של 2 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

מנגד, ציין ב"כ הנאשם, כי התסקיר אשר הוגש הינו תסקיר חיובי במיוחד, ומפנה להתרשמות שירות המבחן, כי המדובר באדם נורמטיבי הנעדר עבר פלילי. כמו כן, ציין כי הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, ועצם בחירתו לגדל סם בעצמו ולא לפנות לחברה שולית ועבריינית הופכת את העבירה למינימליסטית.

ב"כ הנאשם בעיקרי טיעונו לעונש, ביקש מבית המשפט שלא להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו של"צ. לשם כך, ביקש כי הנאשם יישלח שוב להכנת תסקיר בעניינו אשר יכול ויעיד על התאמתו של הנאשם לביצוע של"צ, כפי שמצא לנכון הממונה על עבודות השירות. לחילופין, מבקש ב"כ הנאשם כי במידה ויחליט בית המשפט להרשיע את הנאשם, ייקבע כי ירצה את העונש בעבודות שירות, וביקש להדגיש כי בשונה משל"צ, לעבודות שירות הנאשם אכן כשיר, כפי שמצא וכתב הממונה על עבודות שירות בחוות הדעת שניתנה בעניינו.

נוסף לכך, ב"כ הנאשם ביקש לתת את הדעת לכך שמדובר בעבירה שבוצעה לפני כשלוש שנים וחצי, וכי מאז הנאשם נוהג לקיים אורח חיים נורמטיבי, עסוק בגידול משפחתו וכי הוא מהווה גורם בלעדי בכלכלת ביתו. כמו כן, ביקש ב"כ הנאשם לציין כי מדובר בשלושה זרעים נוספים של קנבוס, ולכן יש להתייחס למשקל כולל של 23 גרם.

ב"כ הנאשם בטיעונו הפנה לפסיקה רלוונטית: ת"פ 25749-03-13, ת"פ 23797-03-14, ת"פ 53716-03-15, ת"פ 9748-10-13.

הנאשם בדברו האחרון, טען כי התקופה בה בוצעה העבירה חלפה מחייו, וכי כיום הוא נמצא במקום אחר, יחד עם אשתו ומשפחתו. הנאשם ביקש שבית המשפט יעניק לו הזדמנות להתחיל בדף חדש בחייו.

5. מתחם העונש ההולם

בטרם אפנה לקבוע את מתחם העונש ההולם בגין מעשיו של הנאשם, אציין למען הסר כל ספק, כי בכלל המעשים בהם הורשע הנאשם יש לראות כאירוע אחד, כמשמעו בסעיף 40ג לחוק העונשין.



בהתאם לסעיף 40ב לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא ההלימה, היינו יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

פקודת הסמים המסוכנים נחקקה במטרה להגן על ערכים מרכזיים ובראשם החובה להגן על שלומו של הציבור, על בריאותו, על ביטחונו האישי ועל רכושו. עבירות הסמים פוגעות פגיעה קשה לא רק במשתמשים בסם, אלא גם בבני משפחתם, חבריהם ומכריהם ואף בציבור כולו, אשר הופך לא פעם קורבן לעבירות רכוש ואלימות המבוצעות לצורך מימון התמכרות. בשורה ארוכה של פסקי דין, קבע בית המשפט העליון כי נגע הסמים פשה בארצנו כמגפה ומשכך, מצווים בתי המשפט לתרום את חלקם במלחמה בנגע זה באמצעות הטלת עונשים חמורים ומרתיעים.

עמד על כך בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו בעפ"ג (מחוז תל אביב יפו) 42358-10-14 **אבי גיא נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 18.2.15):

"דומה שמעבדות הסם הפכו למכת מדינה. נראה שהקלות בגידול הסם, הביטחון היחסי באי חשיפת העבירה כאשר מדובר בפעילות בתוך תחומי הבית והפוטנציאל הגלום בה, משמשים קרקע נוחה להפיכתה לנפוצה. נפישות העבירה מחיבת אמירה ברורה ונורמטיבית של בתי המשפט העוסקים בתחום זה".

בהתאם לסעיף 40ג לחוק, נקבע כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בחינת נסיבות ביצוע העבירות במקרה דנן מלמדת כי בעקבות כאבים עזים וממושכים שחש הנאשם, פנה לשימוש בסם, וכך נוהג מזה שנים, כפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, על מנת להקל על סבלו. כך נמצאו בביתו של הנאשם סמים מסוכנים מסוג קנאבוס, במשקל כולל של 26 גרם אותם גידל הנאשם בעצמו.

בנקודה זו אציין כי לבית המשפט לא הוגשו אישורים רפואיים בדבר מצבו של הנאשם ובדבר פנייתו לוועדה הרפואית הממונה על מתן אישורי שימוש בקנאבוס רפואי.

בחינת הענישה הנוהגת מעלה כי בגין עבירות דומות קיימת פסיקה ענפה במנעד רחב של עונשים, החל מענישה מוחשית שאינה כוללת רכיב של מאסר בפועל, וכלה בעונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריאח לתקופות משמעותיות, ובמקרים מסוימים אף אי הרשעה וביצוע של"צ, כמפורט להלן:

ת"פ 24322-05-12 (שלום-ת"א) **מדינת ישראל נ' אסף נובק** (18.3.13) - הנאשם הורשע בהחזקת סם לצריכה עצמית וגידול סם ושירות המבחן המליץ להימנע מהרשעה. בית המשפט דחה את העתירה לאי הרשעה, והטיל על הנאשם מאסר על תנאי, של"צ, צו מבחן ופסילת רישיון על תנאי. באותו מקרה, בית המשפט ציין כי לא היו בפניו נתונים אודות כמות הסם שהנאשם גידל, ולכן בית המשפט יצא מהנחה שמדובר בכמות שאינה גדולה.

ת"פ (שלום-קריית גת) 45610-04-14 **מדינת ישראל נ' אור בר עם** (25.11.14) - הנאשם גידל בשטח פתוח 11 שתילים מסוג קנאבוס במשקל 185.50 ג', ובדירתו שני שתילים נוספים במשקל 144.60 ג' וכן החזיק בכלים להכנת



סם. שירות המבחן המליץ לבטל את הרשעת הנאשם, ולהטיל עליו צו מבחן ושל"צ. בית המשפט קבע כי העונש הראוי הינו מאסר, דחה את המלצת שירות המבחן לאור חומרת העבירה, מאחר שלא התקיימו נסיבות יוצאות דופן, בית המשפט קבע כי מתחם בעונש נע בין 6 ל- 18 חודשי מאסר, והואיל והכמות שנתפסה הייתה קטנה יחסית, ולאור האמור בתסקיר, גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסרים על תנאי, קנס, התחייבות וצו מבחן.

בת"פ (שלום-תל אביב יפו) 23797-03-14 **מדינת ישראל נ' אביב** (1.12.15) - הנאשם גידל סם מסוכן במשקל 48.31 גרם נטו, סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 9.1 גרם נטו ושתילים של סם מסוכן מסוג קנאבוס במשקל של 923.62 גרם נטו. כמו כן, החזיק בכלים להכנת סם. בית המשפט אימץ את המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו בדיון. בית המשפט נימק את החלטתו בכך שהנאשם, ללא כל הרשעות קודמות או תיקים פתוחים, שומר על יציבות תעסוקתית ועובד בחברת הייטק לשביעות רצון מעסיקיו. כמו כן ניתן משקל לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות פעילות התנדבותית ופעילות ספורטיבית מאומצת המעידה אף על ניקיונו מסם. על הנאשם הוטל צו של"צ בהיקף של 500 שעות, קנס בסך 1000 ₪, 1 חודש פסילת רישיון נהיגה בפועל ו-6 חודשי פסילה על תנאי.

לאור המתואר לעיל, אני סבור כי מתחם העונש ההולם לשתי העבירות בגין הורשע הנאשם, נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל אשר במקרים מתאימים יכול וירוצו בעבודות שירות לתקופה המקסימאלית האפשרית בחוק, ועד ל- 20 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

6. שאלת אי ההרשעה

לא נעלמה מעיני בקשתו של הסינגור לבטל את הרשעתו בדיון של הנאשם. אולם, לא מצאתי כי התקיימו התנאים המנחים בפסיקה (הלכת כתב) במקרה דנן. אמנם מדובר בנאשם אשר הביע צער על מעשיו וביטא דאגה אמתית וכנה לעתידו, אך איני רואה בזה בלבד רצון עמוק לשיקום וודאי שלא בשיקום עצמו. כמו כן, לא מצאתי קיומה של פגיעה קונקרטית ובלתי סבירה בנאשם. גם בתסקיר שירות המבחן אין המלצה לאי הרשעה וזאת ככל הנראה לאחר שהגיע למסקנה כי בין היתר לכך זייף את תוצאות הבדיקות שנערכו לו.

7. העונש המתאים

בהתאם לסעיף 40א' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, עליהם ניתן ללמוד מטיעוני הצדדים ומתסקיר שירות המבחן שהוגש. במסגרת זו יש לתת את הדעת לנסיבות הבאות:

לחומרה, עבירות נשוא דיון זה מעלות את הצורך החשוב הן בהרתעת היחיד והן בהרתעת הרבים מפני הישנותן. כמו כן, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם הינו משתמש פעיל בחומרים פסיכואקטיביים, ולכן אינו מתאים לביצוע של"צ. (כפי שפורט בתסקיר משלים מיום 15.10.17). עוד עולה כי הנאשם אינו מביע נכונות ומסתייג מביור חלקים התמכרותיים באישיותו. חומרה מיוחדת יש לייחס גם לקביעת שירות המבחן שבדיקות הסמים זויפו ע"י הנאשם.



לקולא, שקלתי את העובדה כי לנאשם לא עומדות הרשעות קודמות או תיקים פתוחים. כמו כן, הנאשם הודה בעבירות המיוחסות לו ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. יש לתת את הדעת לכך כי מכתב האישום המתוקן עולה כי העבירה נעשתה ללא תחכום מיוחד, וכי המניעים לעבירה אינם מניעים עבריינים. בנוסף, מדובר במי שגידל סם לצריכתו העצמית בלבד ולא למטרות סחר. המדובר באדם שהשימוש בסם נועד לרפא את כאבו, אולם יש לציין כי לבית המשפט לא הוגשו מסמכים המעידים על מצבו הרפואי הבעייתי של הנאשם. עוד יש לתת משקל לחלוף הזמן, כאשר מאז האירוע נשוא דיון זה, הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי, כפי שמציין ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש.

נתתי את דעתי גם לדבריה של אשתו של הנאשם וכן של סנגורו, על כך שהנאשם הינו המפרנס היחיד ומשפחתו תלויה בו לפרנסתה.

אשר על כן ונוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזר על הנאשם כדלקמן:

א. חודש מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות לפי חוות דעת הממונה. משחלפה התקופה שנקבעה על ידי הממונה על עבודות השירות, מתבקש הממונה לקבוע מועד חדש לתחילת ריצוי העונש ולדווח לבית המשפט ללא צורך בקיום דיון.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של שלושה חודשים. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים ועבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. קנס כספי בסכום של 2,000 ₪ או מאסר של 20 יום תחתיו. הקנס יופקד בקופת בית המשפט ב-5 תשלומים שווים החל ב-1.4.18 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

ד. אני מורה על השמדת הסם.

הודע על זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום 4.3.2018, בנוכחות ב"כ המאשימה עו"ד מאיר לוברבוים, הנאשם וב"כ עו"ד גדעון נחום.